

TEZA:

Postanowienie sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego w czynnościach zawodowych jest natychmiast wykonalne, pomimo faktu, że na takie postanowienie przysługuje zażalenie. Już z powyższego wynika, że z dniem powzięcia wiedzy przez Obwinioną o wydaniu postanowienia o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych, miała ona bezwzględny obowiązek powstrzymania się od wykonywania tych czynności. Ponieważ Obwiniona w trakcie tymczasowego zawieszenia wykonywała czynności zawodowe, popełniła delikt dyscyplinarny.

Sygn. Akt WO-113/22

ORZECZENIE

z dnia 25 października 2022 r.

***Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:***

Przewodniczący: S WSD Marta Stryjek
Sędziowie: S WSD Tomasz Prokopiuk
S WSD Piotr Trębicki (sprawozdawca)

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Mariusza Łątkowskiego
po rozpoznaniu w dniu 25 października 2022 r. w Warszawie na rozprawie sprawy radcy prawnego
M. L.,

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z
dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2020 poz. 75) w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1 i 2,
art. 12 ust. 1 i art. 61 ust 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały
nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w
sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

z powodu odwołania obwinionej z dnia 4 kwietnia 2022 r. (data wpływu: 11 kwietnia 2022 r.)
od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 9
lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 27/21,

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie w całości;
2. zasądza od obwinionej radcy prawnego M. L. koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 27/21, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał radcę prawną M. L. winną popełnienia czynu polegającego na tym, że będąc tymczasowo zawieszoną w czynnościach zawodowych postanowieniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, z dnia 22 listopada 2017 r., sygn. akt OSD 39/17, utrzymanym w mocy na mocy postanowieniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2018 r., sygn. akt WO - 8/18, podejmowała czynności zawodowe jako pełnomocnik polegające na wniesieniu do Sądu Rejonowego w dniu 8 stycznia 2018 r. pozwu z dnia 20 grudnia 2017 r. w imieniu S. D., tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2020 poz. 75) w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, i za to przewinienie dyscyplinarne na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych wymierzył jej karę nagany.

Obwiniona została także obciążona zryczałtowanymi kosztami postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie w wysokości 3000 zł oraz zryczałtowanymi kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w Warszawie w kwocie 1200 zł.

Od powyższego orzeczenia w całości w ustawowym terminie odwołała się Obwiniona, zarzucając orzeczeniu Sądu I instancji:

1. obrazę prawa procesowego tj. przepisu art. 17 § 1 pkt 1 i pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, co w konsekwencji jest bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 74² 3 pkt 1 u.r.pr., poprzez nieuwzględnienie rozstrzygnięcia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 lutego 2021 r., który w uzasadnieniu orzeczenia wskazał na nieścisłość w stawianych obwinionej zarzutach, iż obwiniona wniosła pozew w dniu 8 stycznia 2018 r., podczas gdy orzeczenie o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych z dnia 22.11.2017 r. stało się prawomocne z dniem 13.04.2018 r., co stanowi okoliczność wyłączającą ściganie,

2. obrazę przepisów prawa procesowego mających wpływ na treść orzeczenia, mianowicie pominięcie przepisu art. 8 § 2 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych zgodnie z którym, prawomocne orzeczenia sądu kształtują prawo lub stosunek prawny, co oznacza, iż orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 13.04.2018 r. w sprawie zawieszenia tymczasowego w czynnościach zawodowych obwinionej było prawomocne i miało moc wiążącą oraz zobowiązało do jego respektowania,

3. obrazę przepisów prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia, mianowicie art. 4, art. 5, art. 7, art. 92, art. 424 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wynikającą z jednostronnej oceny dowodów oraz rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionej, ponadto na sporządzeniu uzasadnienia orzeczenia w sposób nie uwzględniający ustawowych wymagań, co uniemożliwia jego kontrolę odwoławczą,

4. w oparciu o przepis art. 438 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 u.r.pr. zarzucam błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, a polegający na:

a. pominięciu zaświadczenia Dziekana OIRP z dnia 2 stycznia 2018 r. potwierdzające, iż M. L. posiadająca nr wpisu (...) posiadała prawo do wykonywania zawodu, co oznacza, że zgodnie z art. 217 k.p.a, zaświadczenie to ma charakter potwierdzający określony stan rzeczy w sferze stanu prawnego bądź faktów, uzyskuje walor dokumentu urzędowego wydanego przez uprawniony organ, jakim jest Dziekan OIRP (art. 76 § 1 k.p.a.), jako okoliczności przemawiającej na korzyść obwinionej oraz potwierdzającej niepopelnienie zarzucanego obwinionej czynu,

b. zaliczeniu na niekorzyść obwinionej złożenia pisma do Sądu Rejonowego w dniu 25 lipca 2019 r. informującego, iż obwiniona nie jest pełnomocnikiem Pani S. D. od stycznia 2018 r., podczas gdy Poszkodowana wyjaśniła, iż podpisała pełnomocnictwo procesowe dla trzech innych profesjonalnych pełnomocników.

Obwiniona, niezależnie od powyższego, zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła również:

5. błędne ustalenie, że obwiniona uchybiła obowiązkowi bezwzględności stosowania się do orzeczenia OSD z dnia 22 listopada 2017 r. podpisując pozew w dniu 20.12.2017 r. złożony w dniu 08.01.2018 r., w sytuacji, gdy orzeczenie to stało się prawomocne na podstawie orzeczenia WSD z dnia 13.04.2018 r., szczególnie, że w/w orzeczenie OSD nie zawierało klauzuli o rygorze natychmiastowej wykonalności,

6. błędne ustalenie, że obwiniona uchybiła obowiązkowi bezwzględności stosowania się do orzeczenia OSD z dnia 22 listopada 2017 r. w sytuacji, gdy w dniu 2 stycznia 2018 r. zostały potwierdzone przez Dziekana OIRP uprawnienia do czynnego wykonywania czynności zawodowych, gdyż orzeczenie to stało się prawomocne na podstawie orzeczenie WSD z dnia 13.04.2018 r.

Obwiniona ponadto zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu również rażąco niewspółmierność zasądzonych zryczałtowanych kosztów postępowania, a tym samym naruszenie przepisu art. 65 pkt 1 oraz art. 706 ust. 3 u r.pr. w zw. z § I ust. 1 pkt 1 i ust. 2 Uchwały Nr 86/ DC/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20.03.2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego poprzez niewykazanie żadnych okoliczności sprawy uzasadniającej obciążenie Obwinionej zryczałtowanymi kosztami postępowania w łącznej kwocie 4.200 zł.

Obwiniona, w związku z zaistnieniem w jej przekonaniu, bezwzględnej podstawy odwoławczej określonej w przepisie art. 17 § 1 pkt 1 i pkt 11, a także 439 §1 pkt 9 k.p.k., w zw. z art. 74¹ pkt 1 u.r.pr., wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i umorzenie postępowania, ewentualnie zaś o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie obwinionej od popełnienia zarzucanego czynu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie ma usprawiedliwionych podstaw i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy stwierdza, iż podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonaną przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny .

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, po zapoznaniu się z całokształtem materiału dowodowego zebranego

w sprawie, uzasadnieniem orzeczenia sądu I instancji oraz odwołaniem Obwinionej uznał, że zarzuty sformułowane wobec Obwinionej we wniosku o ukaranie, pozostają uzasadnione i znajdują oparcie w materiale dowodowym sprawy.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny chciałby przywołać dwie okoliczności. W pierwszej kolejności sprawa dotyczy działania radcy prawnego. Co prawda radcy prawnego „tymczasowo zawieszono w czynnościach zawodowych”, ale nadal radcy prawnego, czyli osoby fizycznej z konkretną wiedzą prawniczą na temat przepisów prawa, jak i ze stosownym doświadczeniem. Tak doświadczeniem prawniczym, jak również ogólnym doświadczeniem życiowym. W drugiej kolejności należy przywołać, że sprawa dotyczy treści i skutków kluczowego dla oceny działania Obwinionej i oceny orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 27/21, przepisu art. 65² ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych:

„ 1. Radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron.

(...)

3. Postanowienie sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

4. Tymczasowo zawieszony może w każdym czasie składać wniosek o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu. Na postanowienie w przedmiocie wniosku zażalenie przysługuje tylko wtedy, gdy wniosek został złożony po upływie co najmniej trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego zawieszenia.

5. Tymczasowe zawieszenie uchyla się niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie. ”

Powyższe przepisy są dla sprawy tak istotne, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny postanowił je tu zacytować (poza bezprzedmiotowym dla tej sprawy ust. 2). Konstrukcja i cel tego przypisu są kluczowe dla oceny całości działań Obwinionej, jak też dla oceny prawidłowości, czy też

wadliwości orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 27/21. O co przecież swoim odwołaniem Obwiniona wprost wnosi.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jest bezsporne, że postanowienie sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne”, a na takie postanowienie „przysługuje zażalenie”. Już z powyższego wynika, że z dniem powzięcia wiedzy przez Obwinioną o wydaniu postanowienia miała ona bezwzględny obowiązek od powstrzymania się od wykonywania czynności radcy prawnego. Żadne działania Obwinionej, w szczególności ewentualne zażalenie, nie miało wpływu właśnie na obowiązek Obwinionej powstrzymania się od wykonywania czynności radcy prawnego. Także wspomniany w odwołaniu wniosek Obwinionej o wstrzymanie rygoru natychmiastowej wykonalności jest bez znaczenia dla oceny działania Obwinionej, jak też dla oceny zasadności orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 27/21. Obwiniona wskazuje w odwołaniu, że taki wniosek „został całkowicie pominięty przez Sądy, z uwagi na brak rozstrzygnięcia w tym zakresie w orzeczeniu OSD. Niezależnie od innych aspektów dot. tego wniosku, w tym jego dopuszczalności prawnej, co oczywiście nie jest przedmiotem niniejszego orzeczenia, należy uznać, że dla oceny czynów Obwinionej fakt złożenia czy to zażalenia czy innego wniosku, jest bez znaczenia dla wyrokowania w przedmiotowej sprawie. „Natychmiastowa wykonalność” postanowienia sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu wynika z mocy prawa. „Natychmiastowa wykonalność” nie podlega negocjacom przez radcę prawnego, którego dotyka instytucja tymczasowego zawieszenia. Jest to okoliczność poza sporem.

Po tej konstatacji w zakresie samych przepisów prawa istotnego w orzekaniu w sprawie Obwinionej, można przejść do oceny zarzutów odwołania Obwinionej z dnia 4 kwietnia 2022 r. (data wpływu: 11 kwietnia 2022 r.).

Głównymi zarzutami Obwinionej względem rozstrzygnięcia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 27/21 jest, iż tenże Sąd błędnie ustalił, że Obwiniona uchybiła obowiązkowi bezwzględnego stosowania się do postanowienia z dnia 22 listopada 2017 r., doręczonego jej w dniu 20 grudnia 2017 r. (okoliczność bezsporna), w sprawie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych o sygn. akt OSD 39/17 poprzez sporządzenie i podpisanie w tym samym dniu, tj. 20 grudnia 2017

r. pozwu, który został złożony do Sądu w dniu 8 stycznia 2018 r. W treści tak zarzutów, jak i uzasadnienia odwołania Obwinionej z dnia 4 kwietnia 2022 r. (data wpływu: 11 kwietnia 2022 r.) wielokrotnie pojawia się przywoływanie tej samej okoliczności, tj. faktu uprawomocnienia się orzeczenia o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych z dnia 22.11.2017 r., dopiero z dniem 13.04.2018 r., podczas gdy, przypomnijmy to, do podpisania pozwu przez Obwinioną doszło w dacie 20 grudnia 2017 r., a datą wniesienia tegoż pozwu do sądu powszechnego jest z kolei dzień 8 stycznia 2018 r. Należy podkreślić, że obie te daty przypadają przed dniem, w którym uprawomocniło się orzeczenie o tymczasowym zawieszeniu Obwinionej w czynnościach zawodowych (13.04.2018 r.).

Mając te okoliczności (bezsporne) na uwadze Obwiniona podnosi i przywołuje wcześniejsze orzeczenia w jej sprawie, np. orzeczenie OSD z dnia 25.03.2019 r., w którym tenże Sąd uznał, iż „utrzymanie w mocy przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny powoduje, że na mocy art. 8 § 2 k.p.k. w zw. art. 74¹ pkt. 1 ustawy o radcach prawnych orzeczenie (o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach) od którego nie przysługuje środek zaskarżenia jest prawomocne i w tej sytuacji ma moc wiążącą na podstawie odpowiednio stosowanej w postępowaniu dyscyplinarnym procedury karnej ”,

Na tej samej zasadzie budowania argumentacji odwołania wokół daty uprawomocnienia się orzeczenia o tymczasowym zawieszeniu Obwinionej w czynnościach zawodowych, Obwiniona stwierdza, iż wydane w dniu 22.11.2017 r. przez OSD orzeczenie o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych obwinionej o sygn. akt OSD 39/17 nie zawierało informacji o rygorze natychmiastowej wykonalności. Dlatego też w dalszej części odwołania Obwiniona wskazuje, że złożyła zażalenie na postanowienie o tymczasowym zawieszeniu Obwinionej wraz z wnioskiem o wstrzymanie rygoru natychmiastowej wykonalności do czasu rozstrzygnięcia zażalenia.

Już w toku postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych Obwiniona przywoływała fakt wydania w dniu 2 stycznia 2018 r. przez Dziekana OIRP, w oparciu o art. 217 § 1 KPA, zaświadczenia potwierdzającego, że Obwiniona, posiadająca nr wpisu na listę radców prawnych (...), posiadała prawo do wykonywania zawodu. Zdaniem Obwinionej fakt wydania takiego zaświadczenia został całkowicie pominięty przez sąd I instancji. Jej zdaniem ten pominięty dokument stanowi zaś dowód na okoliczność wykazania, że Obwiniona posiadała wymagane prawem uprawnienie sporządzenia i podpisania pozwu w imieniu S. D. w dniu 20 grudnia 2017 r. Obwiniona pozostawała przy tym, że powyższe zaświadczenie „obowiązywało w określonej przestrzeni czasowej” i ma charakter potwierdzający

określony stan rzeczy w sferze stanu prawnego bądź faktów. Zaświadczenie to zostało wydane po dacie podpisania pozwu przez Obwinioną i zarazem po dacie wydania orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych o tymczasowym zawieszeniu Obwinionej w czynnościach zawodowych (orzeczenie z dnia 22.11.2017 r., które stało się prawomocne z dniem 13.04.2018 r.). Zdaniem Obwinionej „Zaświadczenie stanowi dowód okoliczności w nim potwierdzonych i nie utraciło ważności do dnia 08 stycznia 2018 r. ”, przywołując przy tym orzecznictwo sądów administracyjnych dot. zagadnienia charakteru prawnego „zaświadczenia” wydawanego przez organ administracji publicznej. Dlatego też, zdaniem Obwinionej, wyrażonym w treści odwołania: „ otrzymanie zaświadczenia Dziekana OIRP z dnia 2 stycznia 2018 r. stanowiło podstawę do stwierdzenia, iż nadal obwiniona może wykonywać czynności zawodowe, aż do uzyskania prawomocności orzeczenia o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych, w sytuacji braku informacji o rygorze natychmiastowej wykonalności w orzeczeniu OSD z dnia 22.11.2017 r. ”.

Jednocześnie Obwiniona pomija, że wg treści samego zaświadczenia Dziekana OIRP z dnia 2 stycznia 2018 r. wskazano, że zostało wydane także na podstawie danych przekazanych przez samą Obwinioną: „Dane ujawniono na postawie uchwał samorząd, stanu faktycznego oraz informacji przekazanych Radzie OIRP przez radcę prawnego”. W sprawie sprawdzić oczywiście można dane przekazane przez samą Obwinioną Dziekanowi OIRP , w okresie poprzedzającym datę wydania tegoż zaświadczenia. Jednak co ważne dla oceny Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, fakt uzyskania takiegoż zaświadczenia przez Obwinioną, niezależnie od okoliczności jego wydania, nie zmienia skutków płynących z przepisu art. 65² ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nie można zgodzić się za zapatrywaniem, jakoby prawo wykonywania zawodu radcy prawnego po dniu doręczenia postanowienia o zawieszeniu tego prawa, wpływało względem Obwinionej z treści jakiegokolwiek zaświadczenia. A pominięciu miałby ulec w tej sytuacji czy to przepis art. 65² ustawy o radcach prawnych, czy wreszcie stosowne orzeczenie organów dyscyplinarnych.

Wreszcie jako okoliczność łagodzącą zdaniem Obwinionej, przywołuje ona w treści odwołania fakt, „złożenia pisma do Sądu Rejonowego w dniu 25 lipca 2019 r. informującego, iż obwiniona nie jest pełnomocnikiem Pani S. D. od stycznia 2018 r. ”. Podsumowując argumentację użytą w treści odwołania Obwinionej, wszystkie okoliczności „jednoznacznie stanowią, iż brak jest jakichkolwiek dowodów pozwalających stwierdzić, że M. L. ponosi odpowiedzialność za fakt podpisania pozwu w dniu 20.12.2017 r. złożonego w dniu 08.01.2018 r., że działała w tym

zakresie celowo lub było to wynikiem jej lekkomyślności czy niedbalstwa”. Co z kolej zdaniem Obwinionej „winno skutkować umorzeniem niniejszego postępowania, co stanowi okoliczność wyłączającą ściganie z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 u.r.pr.”.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego bez znaczenia jest jednak kto fizycznie zaniósł czy zawiózł pozew do sądu. Obwiniona nie musiała pozwu składać w sądzie „osobiście”, aby za niego odpowiadać. Tak jak za pozew i wynikające z niego skutki nie odpowiada np. listonosz czy goniec, jeśli to on osobiście składa go w sądzie. Również dla Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nieprzekonujące jest, iż „sam proces składania pozwu był poza jej kontrolą z uwagi na charakter współpracy ze zleceniodawcą”, gdyż nadal to Obwiniona była pełnomocnikiem w sprawie i z tego faktu należy wywodzić skutek jej odpowiedzialności za złożenie sporządzonego i podpisanego przez nią pozwu w okresie zawieszenia Obwinionej w wykonywaniu czynności radcy prawnego. To Obwiniona kształtuje a przynajmniej godzi się na taki, a nie inny „charakter współpracy ze zleceniodawcą”. Jednak tym samym to Obwiniona jako jedyna powinna ponosić konsekwencje owego „charakteru współpracy”. Zresztą w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego bez znaczenia jest także „sam proces składania pozwu”. Obwiniona nie wykazała, aby po sporządzeniu pozwu, podjęła np. jakiegokolwiek czynności mające na celu, aby zapobiec jego złożeniu w sądzie. A przecież poza oczywistą koniecznością przestrzegania środka zabezpieczającego w postaci tymczasowego zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, Obwiniona winna mieć także na względzie dobro zleceniodawcy, narażającego się na szereg dotkliwych i dalekosiężnych skutków tak wniesionego powództwa. Wykazanie takich działań mogłoby mieć wpływ na ocenę stopnia zawinienia.

W toku rozprawy przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w dniu 25 października 2022 r. w Warszawie, Obwiniona zeznała zaś:

„Ja miałam pozew podpisany przez kilka miesięcy, bodajże od lipca 2017 r. Była to sytuacja o tyle trudna, że zgodnie z umową byłam zobowiązana do złożenia pozwu. Być może zmieniłam tylko datę. Osobiście go nie złożyłam, a dokumenty przekazałam do klienta. Ja postanowienie o tymczasowym zawieszeniu odebrałam na poczcie po godzinach pracy. Akta zleceniodawcy przekazałam później, tj. po 20 grudnia 2017 r., bo miałam zobowiązanie względem zleceniodawcy (...).

Powyższe zeznanie w oczach Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przesądza o zasadności

orzeczenia sądu I instancji w zakresie popełnienia czynu zarzucanego Obwinionej.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny za nieistotną uznaje również przywołaną okoliczność, iż w dniu 16 stycznia 2019 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy OIRP umorzył postępowanie w sprawie, w której tymczasowo zawiesił w czynnościach zawodowych Obwinioną (orzeczeniem z dnia 22 listopada 2017 r.). Obwiniona przywołuje tę okoliczność jako taką, która „powinna być rozstrzygana na korzyść obwinionej w myśl zasady wyrażonej w art. 5 § 2 k.p.k. Wyższy Sąd Dyscyplinarny odczytuje argumentację Obwinionej jako próbę wykazania, że sprawa była na tyle nieistotna czy niezasadna, że zawieszenie Obwinionej nie było w ogóle konieczne. Jednak w sprawie orzekanej obecnie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny chodzi o czyny Obwinionej w okresie od 20 grudnia 2017 r. Obwiniona, jak każdy inny radca prawny czy aplikant radcowski, z momentem złożenia wniosku o wpis na właściwą listę np. radców prawnych, wyraziła dobrowolną wolę bycia związaną treścią art. 65² ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Sąd odwoławczy zgadza się, że to przepis radykalny i dotkliwy. Często trudny dla adresata. Jednak pomimo tych cech przepisu żaden radca prawny nie może, w fakcie rzekomej czy potencjalnej niezasadności postanowienia o tymczasowym zawieszeniu, szukać uzasadnienia dla jego uprzedniego nierespektowania w życiu zawodowym. Wielokrotne przywoływanie w treści odwołania, że Obwiniona nie wiedziała, iż postanowienie o tymczasowym zawieszeniu było natychmiast wykonalne, albowiem zawierało ono błędne pouczenie, znów z wyżej przywołanych powodów, tj. przede wszystkim skutku ex lege, należy uznać na niezasadne.

W dalszym ciągu Obwiniona przywołuje, iż w sprawie nie udowodniono, aby na chwilę sporządzenia pozwu Obwiniona wiedziała, że została tymczasowo zawieszona w wykonywaniu zawodu. Obwiniona przywołuje okoliczność podpisania pozwu w tej samej dacie, jak odebranie przez nią postanowienia. Jednakże w dalszym ciągu Obwiniona nie wskazuje, że złożenie tego pozwu nastąpiło w dniu 8 stycznia 2018 r., a więc w dacie oczywistej wiedzy o orzeczeniu tymczasowego zawieszenia. W tym zakresie Obwiniona powołuje się przecież na przeświadczenie, że przysługujące jej prawo rzekomo do wykonywania zawodu wynika z „potwierdzeniem tego faktu”, jakim w jej ocenie był wypis z listy radców prawnych datowany na dzień 2 stycznia 2018 r. W takiej koincydencji w toku myślenia Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie znajduje przesłanek ani uniewinniających, ani umniejszających stopień winy.

W toku rozprawy przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w dniu 25 października 2022 r. w Warszawie, Obwiniona podniosła także kwestie przedawnienia karalności czynu. Według

oświadczenia Obwinionej na rozprawie, wniosek o ukaranie został jej doręczony prawidłowo 30 sierpnia 2021 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny po pierwsze podnosi, że data doręczenia wniosku o ukaranie jest nieistotną z punktu widzenia przedawnienia czynów dyscyplinarnych radców prawnych. Dla porządku Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje jednak, że w aktach sprawy znajduje się potwierdzenie odbioru wniosku o ukaranie przez Obwinioną w dniu 23 stycznia 2020 r. (karta: 125). Powyższe Obwiniona potwierdziła we własnym piśmie, które do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wpłynęło w dniu 3 lutego 2020 r. Pismo to stanowiło odpowiedź Obwinionej na wniosek o ukaranie z dnia 30 stycznia 2020 r., a wprost w nagłówku (tytule) Obwiniona potwierdziła datę 23 stycznia 2020 r. jako datę doręczenia Obwinionej wniosku o ukaranie. Pismo jest własnoręcznie podpisane przez Obwinioną (karty: 126 - 127).

Odnosząc się z kolei do aspektu rozpoznania sprawy w zakresie kosztów, orzeczeniu sądowi I instancji zarzuca brak rozważenia „jakie okoliczności, kwestie” miały wpływ „na długość procesu, czasochłonność czynności procesowych, ilości rozpraw, a tym samym na rozmiar powstałych kosztów”.

Obwiniona wskazuje, iż w zakresie ustalania wysokości kosztów postępowania dyscyplinarnego sądy dyscyplinarne są związane normami zawartymi w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, która w art. 70⁶ ust. 1 stanowi, iż koszty postępowania dyscyplinarnego mają charakter zryczałtowany; w ust. 2 tego artykułu wskazuje, że w razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. Z kolei w ust. 3 art. 70⁶ ustawa stanowi, iż wysokość zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego określa w drodze uchwały Krajowa Rada Radców Prawnych, mając na względzie przeciętne koszty postępowania. Krajowa Rada Radców Prawnych podjęła w tym przedmiocie (obowiązującą z dniem podjęcia) Uchwałę nr 86/IX/2015 z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, a § 1 tej uchwały normuje zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego (które określa się w formie opłaty), które w postępowaniu przed okręgowym sądem dyscyplinarnym lub Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w I instancji wynoszą od 500 zł do 3000 zł (według stanu prawnego na dzień orzekania przez OSD). Orzeczenie w zakresie kosztów Obwiniona uznała za „dowolne” i orzeczone „niezgodne z tymi normami”. Zarzucając, że Sąd I instancji orzekając w sprawie kosztów nie odnosi się do miarkowania opłaty w wartościach wskazanych w Uchwale nr 86/IX/2015, takich jak liczba i czasochłonność czynności procesowych, ilość rozpraw i posiedzeń oraz rodzaj i stopień zawłości sprawy. Obwiniona nie wskazała jednak, na czym polegałoby przekroczenie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny

Okręgowej Izby Radców Prawnych norm określonych w przywoływanych przepisach, głównie przywołanych przez samą Obwinioną tzw. widełek od 500 zł do 3000 zł. Wysokość zasądzonych od Obwinionej kosztów mieści się we wskazanym wyżej przedziale kosztów przewidzianym dla tego poziomu orzeczniczego. Dla porządku Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, że przywołane w odwołaniu Obwinionej oznaczenie w/w Uchwały jako „Nr 86/IX/2015”, traktuje jako oczywistą omyłkę i odniesienie do Uchwały nr 86/IX/2015.

Wymierzona przez Sąd I instancji kara trafnie realizuje względy prewencji ogólnej i indywidualnej oraz przede wszystkim uwzględnia stopień winy Obwinionego. Wyższy Sąd Dyscyplinarny powiela zapatrywanie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, że decydując o wymiarze kary sąd musi wziąć pod uwagę, iż musi ona stanowić represję, która zniechęci Obwinioną do dalszego naruszania zasad etyki zawodowej. Wymierzona kara nagany jest karą właściwą, a w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, nadal z niższej części katalogu sankcji, jakie przewidują przepisy ustawy o radcach prawnych.

Jednocześnie skład orzekający Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wskazuje, że ani w tej ani w innych sprawach skład orzekający nie miał wpływu na datę przekazania mu sprawy do orzekania. W tym miejscu Wyższy Sąd Dyscyplinarny przywołuje, iż wyrok Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego został wydany już w dniu 9 lutego 2022 r., zaś Odwołanie z 4 kwietnia 2022 r. wpłynęło do OIRP już w dniu 11 kwietnia 2022 r. Jednocześnie sprawa została przyjęta przez Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w dniu 11 maja 2022 r., zaś jej przekazanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego nastąpiło pismem z dnia 13 czerwca 2022 r. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe względy, na podstawie art. 437 § 1 i 2 Kpk orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z 20 marca 2015 r. w sprawie zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.